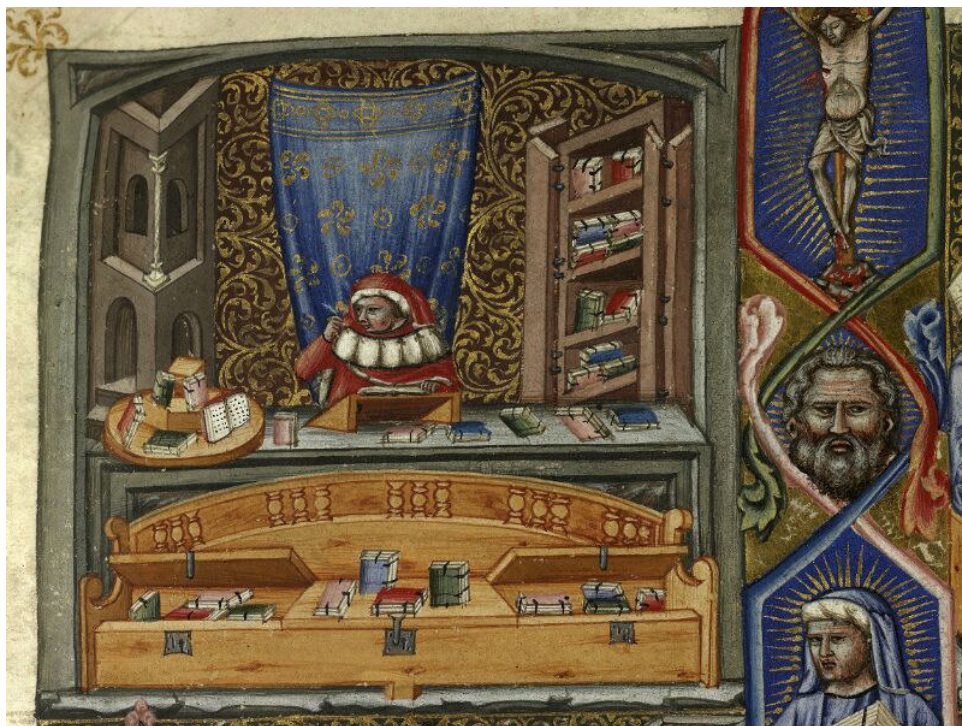

IMAGO COMMENTATORIS

Iohannes Andreae (Giovanni d'Andrea †1348). *Novella super sextum Decretalium*.

Комментатор трудится над текстом — но получится ли у него текст?

Cambrai, Médiathèque Municipale (olim Bibliothèque Municipale) 620 (572), ca. 1340

<http://initiale.irht.cnrs.fr/decor/99904>

■ I. Эпаналепсис и “дополнительная информация”

► Fehling. Wiederholungsfiguren, 184: “Epanalepse zur Anfügung eines Nachtrages” (→ Kirk)

Detlev Fehling, Die Wiederholungsfiguren und ihr Gebrauch bei den Griechen vor Gorgias . Berlin, 1969

Ἐπισημασία (significatio) как семантический объект.

► **Aristonicus**, Περὶ τῶν σημείων τῆς Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσεΐας, Schol. Venetus A, II. 6. 153/154:

Σίσυφος: ἡ διπλῆ πρὸς τὴν **ἐπανάληψιν** τοῦ ὀνόματος, καὶ ὅτι ἐν Ἰλιάδι συνεχῶς ταῖς ἐπαναλήψεσι κέχρηται, ἐν δὲ Ὀδυσσεΐα ἅπαξ κατ' ἀρχάς, Αἰθίοπας τοὶ διχθὰ (α 23).

Повествователь, Odys. I

22. ἀλλ' **δὲ μὲν Αἰθίοπας** μετεκίαθε τηλόθ' ἐόντας |

23-24. **Αἰθίοπας** τοὶ διχθὰ δεδαΐαται ἔσχατοι ἀνδρῶν |

οἱ μὲν δυσομένου Ὑπερίονος οἱ δ' ἀνιόντος |

25-26: ἀντιῶν ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἑκατόμβης |

ἐνθ' **δὲ γε** τέρπετο δαιτὶ παρήμενος

26-27 **οἱ δὲ δὴ ἄλλοι** |
Ζηνὸς ἐνὶ μεγάροισιν Ὀλυμπίου ἀθρόοι ἦσαν |

↓ Odys. I. 52-54

Ἄτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος ὅς τε θαλάσσης |
πάσης βένθεα οἶδεν ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς |
μακρὰς αἰ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσι |

■ II. Significatio: Эпаналепсис и миф. “Малые слова” и вакернагелевские клстеры как маркеры

Ποινηστήριον, 6.394-398- (403)

ἐνθ' ἄλοχος πολύδωρος ἐναντίη ἦλθε θεούσα |
Ἀνδρομάχη θυγάτηρ μεγάλητορος **Ἡετίωνος** |
Ἡετίων ὅς ἔναιεν ὑπὸ πλάκῳ ὕληέσση |
Θήβη Ὑποπλακίη Κιλίκεσσ' ἀνδρῆσσιν ἀνάσσω |
τοῦ περ δὴ θυγάτηρ ἔχεθ' Ἔκτορι χαλκοκορυστῆ |
ἦ οἱ ἔπειτ' ἦντησ' ἅμα δ' ἀμφίπολος κίεν αὐτῆ |

.....

Παмятая речь (Андромаха), 6.415-420

↳ ἐτιολογικὸς μῦθος 23-826-835 832#\$ εἶ οἱ καὶ μάλα πολλὸν

Κοινωνία **οὐ(δέ) ~ ἀλλ' ἄρα**

ἐκ δὲ πόλιν πέρσεν Κιλίκων εὐ ναιετάουσαν |
Θήβην ὑψίπυλον κατὰ δ' ἔκτανεν **Ἡετίωνα** |
οὐδέ μιν ἐξενάριξε σεβάσσατο γὰρ τό γε θυμῷ |
ἀλλ' ἄρα μιν κατέκρη σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν |
ἦ δ' ἐπὶ σῆμ' ἔχεεν περὶ δὲ πτελέας ἐφύτευσαν |
νύμφαι ὄρεστιάδες κοῦραι διὸς αἰγιόχοιο |

Παмятая речь (Αγαμέμνων), 19.91-97

πρέσβα διὸς θυγάτηρ Ἄτη ἦ πάντας ἄαται |
οὐλομένη τῆ μὲν θ' ἀπαλοὶ πόδες **οὐ γὰρ** ἐπ' οὔδει |
πίλναται **ἀλλ' ἄρα** ἦ γε κατ' ἀνδρῶν κράατα βαίνει |
βλάπτουσ' ἀνθρώπους κατὰ δ' οὐν ἕτερόν γε πέδησε |
καὶ γὰρ δὴ νύ ποτε Ζεὺς ἄσατο τὸν περ ἄριστον |
ἀνδρῶν ἠδὲ θεῶν φασ' ἔμμεναι **ἀλλ' ἄρα** καὶ τὸν |
Ἦρη θῆλυς ἐοῦσα δολοφροσύνης ἀπάτησεν |

↳ μῦθος οὐ γεννηθῆναι Γερακλά → ἐτιολογικὸς μῦθος (97-133)

■■■ III. Hesiodus, Opera, 11: трудный случай

11-13

οὐκ ἄρα μοῦνον ἔην Ἑρίδων γένος, **ἀλλ'** ἐπὶ γαῖαν
εἰσὶ δῶ· τὴν μὲν κεν ἐπαινῆσαι νοήσας,
ἦ δ' ἐπιωμητὴ· διὰ δ' ἄνδιχα θυμὸν ἔχουσιν.

p. 79--80: Because of unforeseen circumstances, a speaker changes his mind and contradicts what he himself said at some time in the past: Achilles renounces the anger which he had said would last until the war reached his own ships (4: Horn. II. 16.60-63).

... for it now becomes virtually impossible to imagine Th 225f. coming after WD 11-12. And thereby is also established the general priority of the whole Th, within which Th 225f. occurs, as compared to the whole WD, within which WD 11-12 occurs near the very beginning.

► Glenn Most (1993) 'Hesiod and the textualization of personal temporality', in Arrighetti, G. and Montanari, F. (eds.) *La componente autobiografica nella poesia greca e latina fra realtà e artificio letterario*, Pisa, 73–92.

■■■■ IV. Significatio: маркированное слово

▷ αὐτόματος◁ *-μη-t

2. 404-409

κίκλησκεν δὲ γέροντας ἀριστῆας παναχαιῶν |
Νέστορα μὲν πρότιστα καὶ Ἴδομενῆα ἄνακτα |
αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴαντε δὺω καὶ Τυδέος υἷόν |
ἕκτον δ' αὐτ' Ὀδυσῆα διὲ μῆτιν ἀτάλαντον |
αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε βοῆν ἀγαθὸς Μενέλαος |
ἦδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὡς ἐπονεῖτο |

Schol. T (Townley): αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε: ἀπαλ<λ>άσσει τὸν ἀδελφὸν τῆς περὶ ἑαυτὸν σπουδῆς· ἦδει γὰρ αὐτὸν ἠσυχολημένον.

⇒ 5. 749 = 8. 393. αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ ἃς ἔχον Ἔρραι (Αφίνα и Гера)

⇒ 18. 376. ὄφρα οἱ αὐτόματοι θεῖον δυσάιατ' ἀγῶνα | (треножники Гефеста)

■■■■■ V. Софистический комментарий (?)

Bacchylides Fr. 4, 21-25 Snell

στᾶ δ' ἐπὶ λάϊνον οὐ-
δόν, τοὶ δὲ θοίνας ἔντυον, ὠδὲ τ' ἔφα·
αὐτόματοι δ' **ἀγαθῶν**
<ἐς> δαΐτας εὐόχθους ἐπέρχονται δίκαιοι
φῶτες.

Athen. 5.5 p. 178B → Paroem. 1, p. 36, 19 (Zenobius)

→ Zenobius = Hesiod. Κήκος γάμος, Fr. 264* MW (incertum) fr. 203 Most

αὐτόματοι δ' ἀγαθοὶ ἀγαθῶν ἐπὶ δαΐτας ἴενται.

↓

Ilias, 2. 404-409 ⇔ Plato, Symp. 174b/c

Ἔπου τοίνυν, ἔφη, ἵνα καὶ τὴν παροιμίαν διαφθείρωμεν μεταβαλόντες, ὡς ἄρα καὶ **Ἀγάθων** [*] ἐπὶ δαΐτας ἴασιν **αὐτόματοι** ἀγαθοί. Ὅμηρος μὲν γὰρ κινδυνεύει οὐ μόνον διαφθεῖραι ἀλλὰ καὶ ὑβρίσαι εἰς ταύτην τὴν παροιμίαν· ποιήσας γὰρ τὸν Ἀγαμέμνονα διαφερόντως ἀγαθὸν ἄνδρα τὰ πολεμικά, τὸν δὲ Μενέλεον “μαλθακὸν αἰχμητήν,” [Il. 17.587] θυσίαν ποιουμένου καὶ ἐστιῶντος τοῦ Ἀγαμέμνονος **ἄκλιτον** ἐποίησεν ἐλθόντα τὸν Μενέλεον ἐπὶ τὴν θοίνην, χεῖρω ὄντα ἐπὶ τὴν τοῦ ἀμείνονος.

***Ἀγάθων** (ι) Lachmann Burnet cett. : **ἀγαθῶν** codd. ~ contra: Wilamowitz-Moellendorff, Plato. Beilagen p. 358

↑

Plato, Symp. 175a

... ἄλλον δὲ τινα τῶν παίδων ἤκειν ἀγγέλλοντα ὅτι “Σωκράτης οὗτος ἀναχωρήσας ἐν τῷ τῶν γειτόνων προθύρῳ ἔστηκεν, κάμοῦ καλοῦντος οὐκ ἐθέλει εἰσιέναι.”

■■■■■ Va. Γεσιод и комментарий Прокла

⇒Hesiod., OD 102 – 104 (Πανδoρα)

νοῦσοι δ' ἀνθρώποισιν ἐφ' ἡμέρη, αἱ δ' ἐπὶ νυκτὶ
αὐτόματοι φοιτῶσι κακὰ θνητοῖσι φέρουσαι
σιγῆ, ἐπεὶ φωνὴν ἐξείλετο μητίετα Ζεὺς.

▷Proclus LXVII **102-105** Marzillo (p. 46 Pertusi)[A = Parisinus Gr. 2771 cett [?Proclus, In Tim. Lib. V (41c) Vol. 3 p. 222 Diehl p. 307 Bas.]

νοῦσοι δ' ἀνθρώποισιν. Τὰς νόσους αὐτομάτως φοιτᾶν σιγῶσας εἶπεν, ὡς ἀπὸ τοῦ παντὸς ἡμῖν προσπιπτούσας κατὰ τὰς τῆς Εἰμαρμένης περιόδους ἐξαίφνης.

Ἐσωματοποίησε δὲ αὐτὰς προσιούσας ἀφώνους ποιήσας, ἐνδεικνύμενος, ὅτι καὶ τούτων ἔφοροι δαίμονές εἰσιν· οἳ τινες δρῶσιν ἀφανῶς ἐπιπέμποντες τὰς νόσους τὰς ὑπὸ τὴν Εἰμαρμένην τεταγμένας, καὶ τὰς ἐν τῷ πίθῳ κῆρας διασπείροντες. Καὶ τοῦτό ἐστι τὸ ἀφελεῖν αὐτῶν τὸν Δία τὴν φωνὴν, τὸ τοὺς ἐφόρους αὐτῶν δαίμονας κατ' οὐσίαν τούτων εἶναι ποιητικούς, αὐτῷ τῷ εἶναι δρῶντας ἐφ' οἷς ἐτάχθησαν.

▷103a, p. 47 Pertusi. ἄλλως, **αὐτόματοι** ᾠδὲ, ἤγουν ᾠ αὐθαίρετοι· λεληθότως ᾠγὰρ ᾠ ἐπέρχεται τὰ κακά [T (Cod. Venetus Marcianus gr. 464 Triclinii):

ᾠ ᾠ *desunt in A*

▷ {ἀγνώστως, αὐτομάτως } [A

■■■■■ V.b.

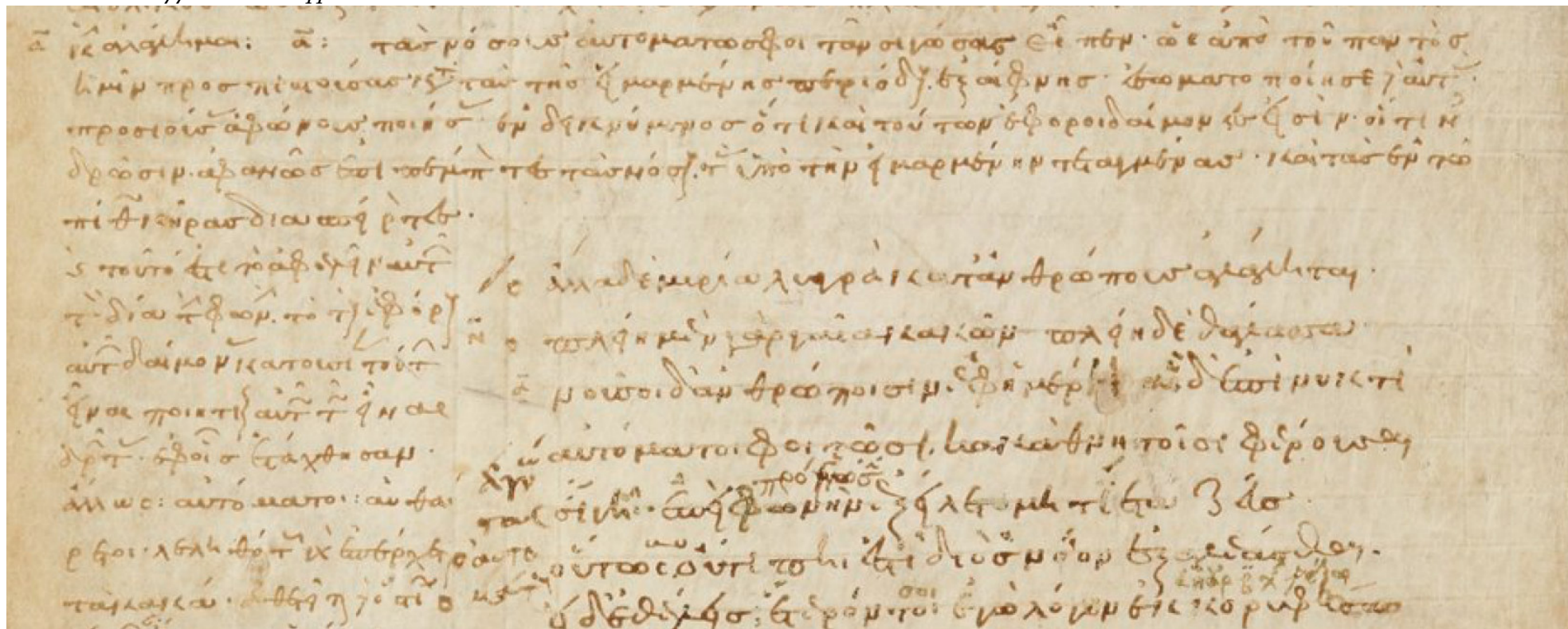
⇒Hesiod., OD 116-118 (Золотое поколение)

ἔσθλα δὲ πάντα
τοῖσιν ἔην· καρπὸν δ' ἔφερε ζεῖδωρος ἄρουρα
αὐτομάτη πολλόν τε καὶ ἄφθονον· οἱ δ' ἐθέλημοι

117a. (ἄρουρα αὐτομάτη) κατὰ τὴν φύσιν τοῦτο τῆς ἀφθονίας καὶ εὐμοιρίας σημεῖον (*deest in A*)

■■■■■ V.c.

Parisinus Gr. 2771 OD 100 sqq.

■■■■■ VI. Ioannes Tzetzes

⇒Hesiod., OD 100 - 104

ἄλλα δὲ *μυρία* λυγρὰ κατ' ἀνθρώπους ἀλάληται·
πλείη μὲν γὰρ *γαῖα* κακῶν, πλείη δὲ *θάλασσα*·

νοῦσοι δ' ἀνθρώποισιν ἐφ' ἡμέρη, αἱ δ' ἐπὶ νυκτὶ
αὐτόματοι φοιτῶσι κακὰ θνητοῖσι φέρουσαι
σιγῆ, ἐπεὶ φωνὴν ἐξείλετο μητίετα Ζεύς.

↓

┌100┐ ἄλλα δὲ *μυρία* λυγρὰ.] ἡ ἐλπίς μόνη ἀφανὴς ἔμεινε. ἄλλα δὲ πολλὰ χαλεπὰ, ἢ *μυρία* κακά*, καὶ θρηνητικὰ κατ' ἀνθρώπου *πλανᾶται*. *γέμει* γὰρ πολέμων ἢ *γῆ*, *πιερατῶν* ἢ *θάλασσα*. νόσοι δὲ φανεραὶ τε καὶ ἀπρόοπτοι σιγῆ καὶ *ἀγνώστως* ἐπέρχονται. {τὰ ἐξῆς δῆλα}. ┌105┐ οὕτως οὐτι που ἐστί]

* *om. ed. Leidensis* || {} *add. ed. Leidensis*